

Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu

Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl dnešního dne v senátě složeném z předsedkyně Kateřiny Šimáčkové a soudců Ivany Janů (soudce zpravodaj) a Ludvíka Davida mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků o ústavní stížnosti stěžovatelky **I. K.**, právně zastoupené JUDr. Marií Cilínkovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Bolzanova 1, proti rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, č. j. 25 Cdo 2166/2010 - 369, a proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2013, č. j. 25Cdo 1704/2013 - 516, za účasti Nejvyššího soudu, Městského soudu v Praze a Obvodního soudu pro Prahu 10 jako účastníků řízení, a Městské části Praha 10, Vršovická 68, Praha 10, zastoupené JUDr. MUDr. Martinem Kalistou, PhD., advokátem, jako vedlejšího účastníka řízení t a k t o :

- I. **Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2013, č. j. 21 Co 190/2012 – 474, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 6. 3. 2012, č. j. 16 C 477/2003-409, a rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, č. j. 25 Cdo 2166/2010 – 369 došlo k porušení článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, zaručujícího právo každého domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu, i vlastnické právo stěžovatelky garantované článkem 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.**
- II. **Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2013, č. j. 21 Co 190/2012 – 474, rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 6. 3. 2012, č. j. 16 C 477/2003-409, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, č. j. 25 Cdo 2166/2010 – 369, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne ze dne 29. 8. 2013, č. j. 25 Cdo 1704/2013-516, se ruší.**

Odůvodnění:

I.

1. Ústavní stížností doručenou Ústavnímu soudu dne 6. 11. 2013, která po formální stránce splňuje náležitosti požadované zákonem č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), se stěžovatelka domáhá zrušení v záhlaví uvedených rozhodnutí, neboť jimi bylo zasaženo do článku 31 a článku 36 odst. 1 a 3 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

II.

2. V ústavní stížnosti stěžovatelka vyjadřuje svůj nesouhlas se závěrem Nejvyššího soudu vyjádřeným v rozsudku ze dne 15. 6. 2011, č. j. 25Cdo 2166/2010-369, že rozhodnutí soudů prvního a druhého stupně spočívá na nesprávném právním

posouzení věci, a že tedy jde o věc zásadního právního významu. Stěžovatelka má naopak za to, se o věc zásadního právního významu nejedná, proto mělo dovolání vedlejšího účastníka být jako nepřipustné odmítnuto. Stěžovatelka dále nesouhlasí se závěrem dovolacího soudu, že v její věci lhůta pro rozšíření žaloby - specifikaci základu nároku za ztížení společenského uplatnění, včetně nároku na mimořádné zvýšení, uplynula marně, podání ze dne 25. 1. 2008 bylo opožděné a předmětné nároky jsou tedy částečně promlčeny. Stěžovatelka upozorňuje, že ve smyslu § 106 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „o. z.“) se právo na náhradu škody promlčí za dva roky ode dne, kdy se poškozený dozví o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá. Ve věci stěžovatelky, kdy docházelo k postupnému zhoršování jejího zdravotního stavu, bylo výši náhrady škody na zdraví z titulu tohoto zhoršení obtížné přesně určit. Z toho důvodu stěžovatelka v žalobě podané 2. 12. 2003 škodu na zdraví stanovila předběžně s výhradou specifikace po znaleckých posudcích. Vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatelka neznala základ pro určení výše škody, nemohla vyčíslit ani základ nároku pro případ hodný mimořádného zřetele podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění (dále jen „vyhláška č. 440/2001 Sb.“). Také tento nárok však nemůže být se shodných důvodů promlčen. Stěžovatelka je přesvědčena, že k počátku běhu dvouleté promlčecí lhůty mohlo dojít nejdříve dnem, kdy se dozvěděla o výši škody, tj. kdy měla k dispozici všechny znalecké posudky. Takovým posledním znaleckým posudkem byl znalecký posudek z oblasti vnitřního lékařství, Tb a respiračních nemocí Prof. MUDr. Jiřího Homolky DrSc, zpracovaný 29. 11. 2007 a doručený právní zástupkyni dne 17. 12. 2007. Stěžovatelka specifikovala nárok za ztížení společenského uplatnění podáním doručeným soudu dne 25. 1. 2008, nemohlo tedy dojít k promlčení nároku, neboť lhůta počala běžet dne 18. 12. 2007. Na této skutečnosti nic nemění změny v požadované výši nároku; podstatná je poslední specifikace ve výši 2 698 100 Kč ze dne 21. 7. 2008, která rovněž byla uplatněna v promlčecí lhůtě. Stěžovatelka taktéž nesouhlasí s dovolacím soudem, který se v rozporu s ustanovením § 447 odst. 3 zákoníku práce přiklonil k názoru odvolacího soudu, že ztráta na výdělku se odškodňuje v rámci zvýšení ztížení společenského uplatnění. To platí i pro závěr odvolacího soudu, že pokud stěžovatelka před poškozením zdraví žádného výdělku nedosahovala (v době vzniku škody jí byly 4 roky), nelze jí přiznat žádnou ztrátu na výdělku, ani rentu. Stěžovatelka dále dovolacímu soudu vytýká, že se nezabýval jí uplatněným nárokem na náhradu nákladů spojených s léčením, když tento dovoláním napadený výrok ani nepřezkoumával. Obecné soudy prvního a druhého stupně, ač byly zavázány doplnit v tomto směru dokazování, tak neučinily, důkazy založené do spisu o vynaložených léčích bagatelizovaly a vyslovily naprosto neopodstatněný závěr, že stěžovatelka jako žalobkyně jejich existenci nedoložila. Přitom ve všech předložených lékařských zprávách nacházejících se v soudním spise jsou uvedené nutné léky, taktéž z předložených výpisů VZP je možno vidět, který lékař které příslušné léky předepisuje. Stejně tak se Nejvyšší soud nezabýval stěžovatelkou uplatněným nárokem na náklady na péči a na cestovné.

III.

- Podle § 42 odst. 3 a 4 zákona o Ústavním soudu umožnil Ústavní soud Obvodnímu soudu pro Prahu 10, Městskému soudu v Praze, Nejvyššímu soudu a Městské části Praha 10, aby se vyjádřily k ústavní stížnosti.

4. Nejvyšší soud ve vyjádření k ústavní stížnosti uvádí, že námitka porušení práva na ochranu zdraví je ve vztahu k soudnímu rozhodnutí zjevně nepřipadná a námitka porušení práva na spravedlivý proces je pouze obecná. Věc byla opakovaně projednána na třech stupních obecnými soudy, které se věci náležitě zabývaly, umožnily stěžovatelce realizaci jejích procesních práv a svá rozhodnutí náležitě odůvodnily. Okolnost, že stěžovatelka nesouhlasí se závěry obecných soudů, jež se promítly do pro ni převážně nepříznivého výsledku řízení, důvodnost ústavní stížnosti nezakládá. S otázkou promlčení uplatněného nároku se dovolací soud vypořádal v kasačním rozsudku a znovu pak i v odmítacím usnesení, na jejichž odůvodnění odkazuje a v názorech tam vyslovených nespátřuje žádný zásah do ústavních práv stěžovatelky. Stěžovatelka pouze opakuje své argumenty, s nimiž se již dovolací soud vypořádal, a které jsou založeny na zjevně nesprávném názoru, že osoba poškozená na zdraví se o poškození zdraví dozvídá teprve, když má k dispozici všechny znalecké posudky, jimiž je poškození zdraví popsáno a bodově ohodnoceno. Takový názor by vedl k absurdnímu důsledku, že nárok poškozeného, který si nenechá žádné posudky vypracovat, by se nepromlčel nikdy, takový poškozený by mohl podat žalobu a libovolně ji rozšiřovat s jakýmkoli časovým odstupem od vzniku škody na zdraví a relevantní okolnosti by se dozvěděl až z posudků, které v průběhu řízení nechá zpracovat soud. Polemika stěžovatelky s právními názory Nejvyššího soudu týkajícími se nároku na náhradu za ztrátu na výdělku je polemikou s výkladem podústavního práva, do něhož nepřísluší Ústavnímu soudu zasahovat. Odůvodňovala-li stěžovatelka dovolání námitkami proti správnosti skutkových zjištění, nemohl se dovolací soud těmito námitkami zabývat, neboť skutkový stav dovolacímu přezkumu v dovolacím řízení probíhajícím podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2013 nepodléhá. Z uvedeného plyne, že ústavní stížnost není důvodná. Nejvyšší soud proto navrhuje, aby Ústavní soud ústavní stížnost jako zjevně neopodstatněnou odmítl, popřípadě zamítl.
5. Městský soud v Praze navrhuje ústavní stížnost zamítnout s tím, že rozhodnutí odvolacího soudu ve věci 21 Co 190/2012 je řádně, srozumitelně ve smyslu § 157 o. s. ř. odůvodněno, je zcela v souladu se standardní judikaturou v obdobných věcech a odvolací soud k němu nemá co dodat. Odvolací soud uzavírá, že neopomněl žádné ze skutečností vyšlých v řízení najevo, při právním posouzení byl navíc vázán právním názorem rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, č. j. 25Cdo 2166/2010-369.
6. Vedlejší účastník ve vyjádření k ústavní stížnosti namítá, že se dovolací soud plně vypořádal s argumentací stěžovatelky ohledně počátku běhu promlčecí lhůty, když potvrdil svůj původní závěr, že k vyčíslení výše požadované náhrady za ztížení společenského uplatnění postačuje znalost orientační výše škody bez potřeby přesného určení znaleckým posudkem. Stěžovatelka toto vyčíslení provedla původně v částce 500 000 Kč, která jí také byla přiznána. Stěžovatelka mohla požadovat násobek dle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb., toto však neučinila, čímž se sama vzdala jeho uplatnění. Pokud jde o zhoršení zdravotního stavu stěžovatelky, vedlejší účastník uvádí, že z žádného z vypracovaných znaleckých posudků ani ze zdravotní dokumentace stěžovatelky ani z výpovědi svědků nevyplývá skutečné prokázání zhoršení ztížení společenského uplatnění po roce 1996, resp. od konce roku 2001. Stěžovatelka byla odškodněna v roce

1984 na základě rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 sp. zn. 16 C 77/76 za poškození zdraví částkou 319 500 Kč. S ohledem na výši částky vyplacené téměř před 30 lety, která byla v tehdejší době značná, má vedlejší účastník za to, že v daném odškodnění byly již současné obtíže stěžovatelky zohledněny. Ohledně posouzení souvisejících škod spočívajících v nákladech spojených s léčením, nákladech na péči apod. má vedlejší účastník za to, že soudy všech stupňů posoudily uvedené požadované nároky stěžovatelky zcela v souladu s provedenými důkazy a v rámci skutkových tvrzení. Vedlejší účastník pokládá s ohledem na výše uvedené skutečnosti, tj. zejména neprokázání základních důvodů k podání ústavní stížnosti, tj. neexistenci porušení práva na soudní ochranu a spravedlivý proces podle ustanovení Listiny základních lidských práv a svobod, ústavní stížnost stěžovatelky za neopodstatněnou, proto navrhuje ústavní stížnost odmítnout.

7. Ústavní soud zaslal výše uvedená vyjádření stěžovatelce, aby se k nim mohla vyjádřit. Ve své replice stěžovatelka označuje vyjádření Nejvyššího soudu za formalistické a zcela odtržené od konkrétních věcných argumentů detailně rozvedených v ústavní stížnosti. Nejvyšší soud přehlíží specifickou souzeného případu v tom směru, že šlo o zcela výjimečný případ náhrady škody na zdraví od samotného počátku, kdy téměř smrtelným onemocněním poškozená stěžovatelka onemocněla v důsledku těžké alergie po podání léku. Závěr Nejvyššího soudu, že nelze začátek běhu promlčecí lhůty posuzovat pouze na základě znaleckých posudků, se tohoto zvláštního případu netýká. Nejvyšší soud se ve svém vyjádření také ke konkrétním okolnostem popisovaným v ústavní stížnosti nevyjadřuje a tím jenom potvrzuje, že dovolání stěžovatelky posoudil formálně, aniž by dodržel zásady stanovené v § 242 o. s. ř. To platí i pro námitku dobrých mravů, kdy stěžovatelka především argumentovala časovými souvislostmi a výjimečnými okolnostmi zdravotního poškození v otázce, zda nedošlo k promlčení nároku na ztížení společenského uplatnění. I když nezaložila ústavní stížnost na tom, že námitka promlčení je v rozporu s dobrými mravy, ve skutečnosti pokud by o promlčení skutečně šlo, bylo povinností soudu se zabývat i tím, zda námitka promlčení skutečně v rozporu s dobrými mravy je nebo není. Stěžovatelka se mimo jiné dovolává i projektu Evropské komise v rámci harmonizace práva evropských států, který navrhuje, aby pokud jde o škodu na zdraví a na životě, byla z právních řádů námitka promlčení odstraněna. Pokud jde o vyjádření Městské části Praha 10, argumenty této strany byly vznášeny již v průběhu řízení, jsou účelové, zčásti nepravdivé (např. že stěžovatelka je vdaná, ačkoliv je rozvedená), a byly stěžovatelkou v řízení vyvráceny. K vyjádření Městského soudu v Praze nelze nic bližšího dodat.
8. Stěžovatelka doplnila svou ústavní stížnost podáním ze dne 23. 3. 2014, ve kterém uvedla, že Městská část Praha 10 po ní začala soudně vymáhat částku 2 000 000 Kč přiznanou jí rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2009, zrušeného rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, a to včetně úroků ve výši 7,75%. Stěžovatelka však z vyplacené částky od roku 2009 čerpala prostředky na zdravotní péči a v době vydání rozsudku Nejvyššího soudu již tuto částku v plné výši neměla k dispozici. Stěžovatelka disponuje invalidním důchodem ve výši 9 000 Kč a nemá možnost si potřebné finance obstarat. Písemně proto Městskou část Praha 10 žádala o prodloužení lhůty pro vrácení vymáhané částky, do dnešního dne však neobdržela odpověď. Stěžovatelka sděluje, že se těžko vyrovnává nejen s rozsáhlým poškozením

svého zdraví, nevidomostí a zjizvením celého těla po léčích, které jí byly podány na banální nachlazení v roce 1975 jako čtyřletému dítěti, ale také s obtížnou vymahatelností práva v České republice.

IV.

9. Z obsahu spisu Krajského soudu v Brně sp. zn. 16 C 477/2003, který si Ústavní soud vyžádal, vyplývají následující skutečnosti. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 21. 8. 2008, č. j. 16 C 477/2003 - 265, byla uložena vedlejšímu účastníkovi povinnost zaplatit stěžovatelce z titulu náhrady škody na zdraví částku 4 083 014 Kč a 423,34 EUR s příslušenstvím, a dále povinnost platit stěžovatelce od 1. 7. 2008 měsíční rentu 18 193 Kč. K odvolání vedlejšího účastníka byl rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2009, č. j. 21 Co 481/2008 - 298, rozsudek soudu I. stupně ve vyhovujícím výroku ohledně částky 2 410 400 Kč s příslušenstvím potvrzen, ve zbývajícím rozsahu zrušen a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Rozsudek odvolacího soudu napadl vedlejší účastník dovoláním. Rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, č. j. 25 Cdo 2166/2010 – 369 byly rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2009, č. j. 21 Co 481/2008-298, a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 21. 8. 2008, č. j. 16 C 477/2003-265, ve vyhovujícím (potvrzujícím) výroku ohledně částky 2 410 400 Kč s příslušenstvím zrušeny a v tomto rozsahu byla věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení, ve zbytku bylo dovolání odmítnuto. Rozsudkem ze dne 6. 3. 2012, č. j. 16 C 477/2003-409 Obvodní soud pro Prahu 10 uložil vedlejšímu účastníkovi povinnost zaplatit stěžovatelce částku 500 000 Kč, ve zbytku byla žaloba odmítnuta. Proti rozsudku soudu I. stupně podala stěžovatelka odvolání. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 26. 2. 2013, č. j. 21 Co 190/2012 - 474 rozsudek soudu I. stupně potvrdil. Dovolání stěžovatelky proti rozsudku odvolacího soudu bylo usnesením Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2013, č. j. 25 Cdo 1704/2013-516 odmítnuto.

V.

10. Ústavní soud ve své činnosti vychází z principu, že státní moc může být uplatňována jen v případech a mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Ústavní soud, s ohledem na ústavní vymezení svých pravomocí (čl. 87 Ústavy České republiky), zejména respektuje skutečnost – což vyslovil v řadě svých rozhodnutí – že není součástí soustavy obecných soudů, a že mu proto zpravidla ani nepřísluší přehodnocovat „hodnocení“ dokazování před nimi prováděné a také mu nepřísluší právo přezkumného dohledu nad činností soudů. Na straně druhé však Ústavnímu soudu náleží posoudit, zda v řízení před obecnými soudy nebyla porušena základní práva nebo svobody stěžovatele, zakotvená v ústavních zákonech nebo v mezinárodních smlouvách podle čl. 10 Ústavy České republiky a v rámci toho uvážit, zda řízení před nimi bylo jako celek spravedlivé.

11. Podle ustanovení § 44 zákona o Ústavním soudu nebyl-li návrh mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků usnesením odmítnut, nařídí Ústavní soud ústní jednání, lze-li od tohoto jednání očekávat další objasnění věci. Za splnění podmínek daných tímto zákonným ustanovením rozhodl o věci Ústavní soud s upuštěním od ústního jednání.
12. Po přezkoumání skutkového stavu, vyžádaného soudního spisu, předložených listinných důkazů a posouzení právního stavu dospěl Ústavní soud k závěru, že ústavní stížnost je důvodná, neboť níže popsáním postupem obecných soudů došlo k porušení práva stěžovatelky na spravedlivý proces a jejího práva na ochranu vlastnictví.
13. Z vyžádaného soudního spisu Ústavní soud zjistil, že stěžovatelka se domáhala žalobou ze dne 29. 11. 2003 po vedlejšímu účastníkovi částky 500 000 Kč z titulu ztížení společenského uplatnění, 316 800 Kč z titulu ztráty na výdělků po skončení pracovní neschopnosti, a měsíční renty 14 400 Kč (13 000 jako rozdíl mezi předpokládaným měsíčním výdělkem a výší invalidního důchodu a 1200 Kč na nákladech spojených s léčením). Stěžovatelka v žalobě výsledně uvedla, že si vyhrazuje provedení bližší specifikace žalovaného nároku z titulu ztížení společenského uplatnění, částku 500 000 Kč uvádí jako částku předběžnou. Současně stěžovatelka navrhovala, aby jí bylo přiznáno mimořádné zvýšení bodového ohodnocení. Dalšími podáními stěžovatelka rozšiřovala svou žalobu až do podoby, ve které jí v celém rozsahu vyhověl Obvodní soud pro Prahu 10 rozsudkem ze dne 21. 8. 2008, č. j. 16 C 477/2003 – 265. V tomto svém rozhodnutí dospěl soud k názoru, že vzhledem ke skutečnosti, že ke stabilizaci zdravotního stavu stěžovatelky došlo v roce 2002 a žaloba byla podána v roce 2003, jí žalované nároky promlčené nejsou. Stěžovatelce bylo přiznáno citovaným rozsudkem mimo jiné odškodnění za ztížení společenského uplatnění ve výši 410 400 Kč a současně rozhodl dle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. o mimořádném zvýšení ztížení společenského uplatnění ve výši 2 000 000 Kč. K odvolání vedlejšího účastníka byl rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2009, č. j. 21 Co 481/2008 - 298, rozsudek soudu I. stupně ve vyhovujícím výroku ohledně částky 2 410 400 Kč s příslušenstvím potvrzen, ve zbývajícím rozsahu zrušen a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Rozsudek odvolacího soudu napadl vedlejší účastník dovoláním.
14. V rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, č. j. 25 Cdo 2166/2010 – 369, dovolací soud konstatoval k otázce promlčení stěžovatelkou uplatněných nároků, že ke stavění běhu promlčecí doby může dojít jen ohledně nároku na náhradu za ztížení společenského uplatnění v té výši, v jaké byl nárok včas uplatněn. V rozsahu, v jakém je žaloba rozšířena až po skončení běhu subjektivní promlčecí doby k uplatnění nároku, nelze jej (je-li vznesena námitka promlčení) v rozsahu tohoto rozšíření přiznat. Jestliže tedy stěžovatelka uplatnila v žalobě doručené soudu dne 2. 12. 2003 náhradu za ztížení společenského uplatnění ve výši 500 000 Kč a poté svůj žalobní nárok postupně rozšiřovala, nemůže závěr odvolacího soudu, že takové rozšíření žaloby je z hlediska posouzení námítky promlčení bez významu, obstát.
15. Soud prvního stupně, který byl tímto právním názorem dovolacího soudu vázán, dovodil rozsudkem ze dne 6. 3. 2012, č. j. 16 C 477/2003-409 povinnost vedlejšího účastníka zaplatit stěžovatelce částku 500 000 Kč (410 400 Kč

z titulu ztížení společenského uplatnění a 89 600 Kč z titulu mimořádného zvýšení ztížení společenského uplatnění dle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb.), kterou uplatnila stěžovatelka žalobou podanou k soudu dne 2. 12. 2003 a co do zbytku, pokud jde o ztížení společenského uplatnění, uznal důvodnou námitku promlčení, kterou uplatnil vedlejší účastník. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 26. 2. 2013, č. j. 21 Co 190/2012 - 474 rozsudek soudu 1. stupně potvrdil. Odvolací soud v odůvodnění svého rozhodnutí dovodil, že „náhrada za ztížení společenského uplatnění v žalované výši 500 000 Kč je odůvodněna s ohledem na skutečnost, že bodové ohodnocení odškodnění a mimořádné zvýšení dle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. promlčeno není, když výjimečnosti případu hodného zvláštního zřetele nejsou v tomto ustanovení taxativně vyjmenovány. Je proto na úvaze soudu, které okolnosti konkrétního případu jako takové důvody vyhodnotí. V posuzované věci jsou těmito důvody zdravotní poškození žalobkyně již v dětském věku, zhoršující se prognóza, ze zdravotního postižení zejména téměř slepota a zásah do života jedince od dětství až do doby jeho dospělosti. Vzhledem k tomu, že v dané věci k trvalému poškození zdraví žalobkyně došlo ve věku 4 let, nelze v daném případě přesně vyhodnotit, jak následky zranění konkrétně zasáhly do jejího dosavadního života, s ohledem na její uplatnění v životě, společnosti, rodině, sportu, apod. Je však jednoznačné, že s následky poškození zdraví, spočívající v téměř trvalé ztrátě zraku se bude vyrovnávat celý život. Je proto namísto zvýšení náhrady podle § 7 odst. 3 vyhl. č. 440/2001 Sb., protože jde o zcela výjimečný případ hodný mimořádného zřetele.“ Současně však odvolací soud uvedl, že „s ohledem na závazné závěry Nejvyššího soudu není přiznání zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění obecně spravedlivé ve výši, která převyšuje 500.000.-Kč“.

16. S těmito závěry Městského soudu v Praze se Ústavní soud neztotožňuje.
17. Jak již Ústavní soud konstatoval ve svém nálezu ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS 2955/10, z příslušné právní úpravy (§ 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb.) vyplývá, že rozhodnutí o zvýšení náhrady na ztížení společenského uplatnění přísluší obecnému soudu, který na základě posouzení všech okolností případu konstituuje právo poškozeného na zvýšení náhrady v mezích svého soudcovského uvážení. Přiměřené zvýšení odškodnění přichází v úvahu ve zvlášť výjimečných případech hodných mimořádného zřetele. ... Ústavnímu soudu, z hlediska jeho postavení jako soudního orgánu ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy ČR), rozhodně nepřísluší stanovit, v jaké konkrétní výši by náhrada za ztížení společenského uplatnění měla být přiznána. Obecné soudy při posuzování mimořádných případů mají dostatečný prostor k úvaze, jakého "násobku" použijí. Z hlediska ochrany ústavnosti však musí dbát o to, aby přiznaná výše náhrady za ztížení společenského uplatnění byla založena na objektivních a rozumných důvodech a aby mezi touto přiznanou výší (peněžní částkou) a způsobenou škodou (újmou) existoval vztah přiměřenosti“.
18. Ústavní soud má za to, že se obecné soudy výše naznačenými požadavky neřídily, když poté, co jejich rozsudky, kterými přiznaly stěžovateli z titulu mimořádného zvýšení odškodnění společenského uplatnění dle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. částku 2 000 000 Kč, byly zrušeny rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, č. j. 25 Cdo 2166/2010 – 369, nově stanovily (s odkazem na právní závěry z citovaného rozsudku Nejvyššího soudu

vyplývající) přiznanou částku z tohoto titulu ve výši 89 600 Kč. Ústavní soud má za to, že právní názor dovolacího soudu, který konstatoval k otázce promlčení stěžovatelkou uplatněných nároků, že ke stavění běhu promlčecí doby může dojít jen ohledně nároku na náhradu za ztížení společenského uplatnění v té výši, v jaké byl nárok včas uplatněn, sám o sobě obecné soudy prvního a druhého stupně k jejich výše popsánému postupu nezavazoval a ani s ohledem na shora uvedené moderační právo soudu zavázat nemohl.

19. V nyní projednávané věci není rozporováno, že jsou dány ve věci stěžovatelky podmínky pro aplikaci § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. Tento závěr vyplývá ze znaleckých posudků založených v soudním spise a byl akceptován ve věci rozhodujícími obecnými soudy. Pokud však Obvodní soud pro Prahu 10 rozsudkem ze dne 6. 3. 2012, č. j. 16 C 477/2003-409 dovedl povinnost vedlejšího účastníka zaplatit stěžovatelce částku 500 000 Kč (410 400 Kč z titulu ztížení společenského uplatnění a 89 600 Kč z titulu mimořádného zvýšení ztížení společenského uplatnění dle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb.), Ústavní soud se domnívá, že takový závěr není podložen objektivními a rozumnými důvody, přičemž zcela nepochybně není dán mezi přiznanou peněžní částkou a způsobenou škodou (újmou) vztah přiměřenosti. Ve svém původním rozsudku ze dne 21. 8. 2008, č. j. 16 C 477/2003 – 265 Obvodní soud pro Prahu 10 uložil vedlejšímu účastníkovi povinnost zaplatit stěžovatelce z titulu ztížení společenského uplatnění částku 2 410 400 Kč. Tento závěr soud prvního stupně odůvodnil co do základního přiznání ztížení společenského uplatnění výsledky rozsáhlého dokazování tvořeného zejména znaleckými posudky. Ve smyslu § 5 a 7 vyhlášky č. 440/2001 Sb. přiznal soud stěžovatelce na základě bodového ohodnocení v oblasti oční 2970 bodů, v oblasti psychiatrie 450 bodů, celkem 3420 bodů x 120 za bod Kč, tedy úhrnem částku 410 400 Kč. Takto přiznaná částka zůstala nedotčena dalšími rozhodnutími obecných soudů a není sporná, na rozdíl od zvýšení ztížení společenského uplatnění ve výši 2 000 000 Kč, a dalších stěžovatelkou uplatněných souvisejících nároků.
20. Přiznání částky ve výši 2 000 000 Kč z titulu zvýšení ztížení společenského uplatnění § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. bylo soudem prvního stupně řádně odůvodněno, a následně potvrzeno taktéž rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2009, č. j. 21 Co 481/2008 - 298. Odvolací soud v této souvislosti k námitce vedlejšího účastníka uvedl, že „vzhledem k tomu, že o mimořádném zvýšení ztížení společenského uplatnění může rozhodnout pouze soud a to podle vlastní úvahy, je plně postačující k tomu, aby nárok na mimořádné zvýšení ztížení společenského uplatnění byl alespoň v žalobě uveden. Vzhledem k tomu, že takový nárok žalobkyně v žalobě uplatnila, nelze tento nárok považovat za promlčený...“. Takový závěr odvolacího soudu včetně jeho dalších úvah, kterými se připojil k závěru soudu prvního stupně ohledně důvodů vedoucích k opodstatněnosti přiznané částky ve výši 2 000 000 Kč, považuje Ústavní soud za ústavně souladný a naplňující požadavky na přiznání náhrady škody z titulu škody na zdraví ve smyslu výše citovaných nálezů.
21. Ústavní soud se naopak neztotožňuje se závěrem Nejvyššího soudu, který předestřel ve svém rozsudku ze dne 15. 6. 2011, č. j. 25 Cdo 2166/2010 – 369, když uvedl, že „Právní názor odvolacího soudu, že v původním žalobním návrhu stačí alespoň uvedení nároku na mimořádné zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění bez jeho konkrétního vyčíslení, aby nárok v rozsahu

pozdějšího zvýšení nebyl promlčen, a že žalobkyni přísluší úrok prodlení ze zvýšené náhrady za ztížení společenského uplatnění od okamžiku předcházejícího uplynutí lhůty k plnění stanovené rozhodnutím, jímž byla tato náhrada přiznána, nelze považovat za správný.“ Takový závěr není v citovaném rozsudku dovolacího soudu nijak blíže odůvodněn a nelze jej dovodit (jak učinily obecné soudy) ani z úvah Nejvyššího soudu ohledně promlčení části nároku z titulu ztížení společenského uplatnění, pokud je žaloba rozšířena až po skončení běhu subjektivní promlčecí doby k uplatnění nároku. Stěžovatelka řádně uplatnila v žalobě nárok na mimořádné zvýšení ztížení společenského uplatnění. Jak bylo shora konstatováno, takový nárok je na rozdíl od nároku na ztížení společenského uplatnění, ohledně kterého se primárně vychází z bodového ohodnocení ve smyslu § 7 vyhlášky č. 440/2001, zcela na úvaze soudu, kterému dává § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. možnost překročit bodové ohodnocení a přihlídnout k mimořádným okolnostem, zejména k závažnosti způsobené škody na zdraví, k možnosti vyléčení či eliminace způsobené škody, tzn. zda v důsledku poškození je poškozená omezena ve svém způsobu života a jestli je nucena k pravidelným kontrolám u lékařů, dalším operativním zákrokům či se v důsledku poškození zdraví stala alespoň do určité míry závislá na přístrojovém vybavení. K závěru o existenci podmínek pro zvýšení odškodnění může soud dojít též i bez návrhu.

22. S ohledem na shora uvedené nelze dovodit, že by nárok stěžovatelky na mimořádné zvýšení ztížení společenského uplatnění § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. byl v části přesahující původně stěžovatelkou žalovanou částku promlčen. **Nejvyšší soud proto pochybil, pokud nepovažoval za stěžovatelkou v žalobě vyčíslenou základní výši náhrady s uvedením požadavku na případné mimořádné zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění za dostačující.** Ústavní soud má naopak za to, že takto definovaný nárok je zcela dostatečným základem i pro mimořádné zvýšení v částce 2 000 000 Kč, tedy násobku, k němuž dospěl soud prvního stupně na základě své zákonem mu přiznané úvahy. **Veškerá další podání a vypracované znalecké posudky je nutno považovat za podklady pro specifikaci žalovaných nároků, nikoli podání, která by z hlediska procesního podléhala promlčení, a to zejména za situace, kdy soud prvního stupně již vůči základní částce provedl diskreci.** Ústavní soud je tedy přesvědčen, že nic nebrání soudu přiznat stěžovatelce mimořádné zvýšení ztížení společenského uplatnění nad rámec žalobou uplatněného nároku ve výši, jakou odůvodňuje škoda na zdraví jí způsobená.
23. Pokud se jedná o přiměřenost zvýšení odškodnění, právní předpis nepředepisuje určitý počet násobků základního ohodnocení, nýbrž je přenecháno soudu, aby v každém jednotlivém případě uvážil, jaké zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění je v konkrétním případě „přiměřené“. Přiměřenost je tedy dána okolnostmi každého jednotlivého případu, jaké zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění je v konkrétním případě „přiměřené“, opírá se hodnocení závažnosti trvalých zdravotních následků především o srovnání aktivit a způsobu života poškozeného před poškozením zdraví a po ustálení zdravotního stavu po jeho poškození (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2006, sp. zn. 25 Cdo 759/2005). Obdobně v usnesení ze dne 18. 12. 2013, sp. zn. 25 Cdo 2356/2013 Nejvyšší soud konstatoval, že „Vzhledem k tomu, že § 7 odst. 3 vyhlášky je normou s relativně neurčitou hypotézou umožňující soudu

posoudit s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu, jaké zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění je v konkrétním případě „přiměřené“, opírá se hodnocení závažnosti trvalých zdravotních následků především o srovnání aktivit a způsobu života poškozeného před poškozením zdraví a po ustálení zdravotního stavu po jeho poškození...“.

24. Ve svém nálezu ze dne 16. 10. 2007 sp. zn. Pl 50/05 se Ústavní soud zabýval návrhem Obvodního soudu pro Prahu 1 na zrušení § 444 odst. 2 o. z., který zavazoval soud k aplikaci vyhlášky č. 440/2001 Sb. Obecný soud v této souvislosti uvedl, že „celý systém odškodňování bolestí a ztížení společenského uplatnění, který je založen na konstrukci násobků vypočtených podle počtu bodů stanovených ministerstvem, následně zavazující soudní znalce, a ve svém důsledku i soud, je celý nedůstojný, odporující principům, které je nutno ctít v demokratické společnosti, mají-li na mysli vážně ochranu lidské cti, důstojnosti a především zdraví a života. Pokud zákon vystaví konstrukci náhrady škody na zdraví (ústavně chráněného práva) na tom, že pověří úřad (Ministerstvo zdravotnictví), aby ohodnotil výši odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění zcela nedůstojným způsobem, jako je tomu v případě vyhlášky č. 440/2001 Sb., jde o zásadní neúctu k právům člověka, a tedy o rozpor s ustanovením čl. 1 odst. 1 Ústavy. Způsob odškodňování je nedůstojný tím spíše, pokud umožňuje soudům zvyšovat odškodnění stanovené podle zákona ve spojení s vyhláškou pouze ve zvlášť výjimečných případech hodných mimořádného zřetele (§ 7 odst. 3 vyhl. č. 440/2001 Sb.).“ Ústavní soud v tehdy projednávané věci nedospěl k závěru o protiústavnosti napadeného ustanovení, neboť dovodil, že pokud je obecný soud přesvědčen o protiústavnosti vyhlášky, nemusí ji použít a může rozhodnout pouze na základě a v duchu zákona, který je vyhláškou prováděn. Ústavní soud v této souvislosti odkázal na své úvahy vyjádřené nálezu ve věci sp.zn. III. ÚS 350/03, kde se konstatuje, že „Moderním ústavním nepsaným pravidlem, které podle dnes již konstantní judikatury Ústavní soud rovněž aplikuje, je princip proporcionality, který náleží mezi obecné zásady právní, jež sice nejsou v právních předpisech výslovně obsaženy, avšak v evropské právní kultuře se bezezbytku uplatňují (k tomu srov. např. nález pléna Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 33/97 in Ústavní soud České republiky: Sbírka nálezů a usnesení - svazek 9., č. 163, Praha 1998). Ústavní soud se tak přihlásil k evropské právní kultuře i k jejím ústavním tradicím. Ve světle těchto obecných zásad právních také interpretuje ústavní předpisy, především Listinu základních práv a svobod. Taková interpretace se pak promítá i do výkladu jednotlivých právních předpisů, tzn. v tomto případě těch, které upravují výši přiznané náhrady za způsobenou škodu na zdraví (náhrady za ztížení společenského uplatnění). Porušením pravidla proporcionality může dojít k zásahu do ústavně zaručených práv, a to konkrétně práva na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod)“.
25. Ústavní soud má za to, že s ohledem na mimořádnou závažnost zdravotních následků stěžovatelky nelze částku 89 000 Kč z titulu zvýšení ztížení společenského uplatnění ji obecnými soudy přiznanou považovat za přiměřenou, ostatně obecné soudy se o naplnění zásady přiměřenosti ani nesnažily, pouze stěžovatelce přiznaly zvýšení odškodnění v takové výši, která by nepřesahovala spolu se základním ztížením společenského uplatnění výši stěžovatelkou původně žalovaného nároku. V důsledku toho došlo k zásahu do ústavně zaručeného práva stěžovatelky na soudní ochranu ve smyslu čl. 36 odst. 1

Listiny základních práv a svobod i do vlastnického práva stěžovatelky garantovaného článkem 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

26. Dalším stěžovatelkou žalovaným nárokem byla ztráta na výdělků po skončení pracovní neschopnosti, kterou však Obvodní soud pro Prahu 10 svým v pořadí druhým rozsudkem (oproti původnímu) stěžovatelce nepřiznal. Soud prvního stupně se odvolal na závazný právní názor odvolacího soudu, podle kterého stěžovatelka studia nedokončila a nelze vycházet z hypotéz pro případ skončení studia. Ve svém odvolání stěžovatelka 29. 3. 2012 poukázala na skutečnost, že je absolventka gymnázia, ukončila dva roky vysoké školy (kterou, jak Ústavní soud zjistil z vyžádaného spisu, nedokončila z důvodu svého zhoršujícího se zdravotního stavu), a nebýt těžkého postižení, našla by zaměstnání odpovídající svému vzdělání. Městský soud v Praze však setrval na svém dříve vysloveném názoru, že stěžovatelce nemůže být hrazena újma spočívající v tom, že nedosahovala příjmů z fiktivní činnosti, kterou nevykonávala, neboť žádného výdělku v důsledku svého věku 4 let vykonávat nemohla. Ve smyslu § 447 odst. 1 o. z. náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě činí rozdíl mezi průměrným výdělkem před poškozením a výdělkem dosahovaným po poškození s připočtením případného invalidního důchodu nebo částečného invalidního důchodu. V ústavní stížnosti stěžovatelka poukazuje na § 447 odst. 3 písm. b), c), d) o. z., podle kterého náhrada za ztrátu na výdělků přísluší žáků nebo studentů ode dne, kdy měla skončit povinná školní docházka, studium nebo příprava pro povolání, po dobu neschopnosti pro úraz nebo nemoc z povolání, po dobu trvání invalidity třetího stupně vzniklé v souvislosti s úrazem nebo nemocí z povolání a po dobu trvání invalidity prvního nebo druhého stupně vzniklé v souvislosti s úrazem nebo nemocí z povolání, nebo byl-li v této souvislosti uznán osobou se zdravotním postižením, pokud vlastní vinou nezameškává příležitost k výdělků vykonáváním práce pro něho vhodné. Ustanovení § 447 odst. 3 bylo vloženo do občanského zákoníku zákonem č. 264/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce, a který nabyl účinnosti 1. 1. 2007. Tato úprava umožnila přiznat žákům a studentům (souhrnně osobám připravujícím se na budoucí zaměstnání) nárok na ztrátu na výdělků v souvislosti se škodou na jejich zdraví, a to i za předpokladu, že doposud nevykonávali žádnou výdělečnou činnost, neboť se na výkon svého povolání připravovali. S ohledem na skutečnost, že se tyto osoby doposud nezapojily do výdělečné činnosti, není možné u těchto osob stanovit průměrný výdělek podle § 351 až 354 zákoníku práce. Proto je nutné pro stanovení průměrného výdělků vycházet z § 355 an. zákoníku práce, upravujícího výdělek pravděpodobný. Ustanovení § 17 odst. 4 zákona č. 1/1992 Sb. o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělků a § 355 zákoníku práce, která rámcově stanoví způsob určení pravděpodobného výdělků, kterého by zaměstnanec v rozhodném období „zřejmě dosáhl“ patří k právním normám s relativně neurčitou (abstraktní) hypotézou, tj. k právním normám, jejichž hypotéza není stanovena přímo právním předpisem, ale závisí v každém konkrétním případě na úvaze soudu. Uvedené ustanovení tak přenechává soudu, aby v každém jednotlivém případě sám vymezil hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 11. 2005, sp. zn. 21 Cdo 58/2005). Z rozhodnutí odvolacího soudu ze dne 26. 2. 2013, č. j. 21 Co 190/2012 – 474 je zřejmé, že při svých závěrech ze shora citované právní úpravy nevycházel. Stěžovatelka přitom v žalobě uvedla, že studovala na filosofické fakultě, studium měla ukončit roku 1995, připravovala se na práci

překladatelky a tlumočnice v oboru němčina, holandština. Z důvodu plánované operace pravého oka však musela studium přerušit, následkem svého zhoršeného zdravotního stavu studium v červnu 1995 ukončila. Ve svém odvolání navrhuje stěžovatelka, aby soud zadal vypracování znaleckého posudku z oboru ekonomika ohledně posouzení výše průměrného výdělku pro účely odškodnění ztráty na výdělku, odvolací soud však tento návrh stěžovatelky ve svém rozhodnutí nijak nezohlednil.

27. Stejně tak Městský soud v Praze ohledně stěžovatelkou uplatněných nákladů spojených s léčením a nákladů na péči nepřihlédl k tomu, že Obvodní soud pro Prahu 10 poté, co mu věc byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí, neprovedl řádně dokazování ohledně účelnosti stěžovatelkou uplatněných nákladů spojených s léčením, a pouze konstatoval, že „nebylo důkazně prokázáno jejich nezbytné pořízení“. Pokud jde o náklady na péči, soud prvního stupně se omezil pouze na konstatování, že dle závazného právního názoru odvolacího soudu použití vyhlášky č. 72/2001 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, není na místě, neboť péče byla poskytována rodinným příslušníkem, nikoliv třetí osobou. K otázce poskytování péče osobou blízkou se vyjadřoval již dříve Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 5. 12. 2012, sp. zn. IV. ÚS 444/11, ve kterém konstatoval, že „Jednou ze záruk práva na ochranu zdraví fyzické osoby garantovaného článkem 31 Listiny je princip plného odškodnění za utrpěnou újmu na zdraví, který zakládá nárok na náhradu nákladů spojených s péčí o nesoběstačnou poškozenou osobu a její domácnost po ukončení léčby jakožto samostatný nárok v rámci odškodňování majetkové újmy vzniklé v souvislosti se škodou na zdraví, k jehož uplatnění je poškozená osoba aktivně legitimována bez ohledu na to, zda o ni bezplatně pečuje osoba blízká či nikoli. Soudní rozhodnutí, jimiž byl princip plného odškodnění popřen, porušují vlastnické právo poškozeného zaručené článkem 11 Listiny základních práv a svobod.“ Ústavní soud v této souvislosti uvedl, že „Je věcí poškozeného, jaký způsob zajištění péče o svou osobu zvolí, zda je pro něj přijatelnější péče osoby blízké či dá přednost profesionálnímu ošetřovateli, a proto mu nelze odmítat přiznání renty s odůvodněním, že postiženému díky obětavosti okolí na ni nevzniká nárok, zatímco kdyby obětavé okolí neměl a byl nucen si hradit péči profesionální pečovatelské služby, nárok na rentu by mu vznikl. Je nepatřičné bagatelizovat zátěž způsobenou osobám blízkých péčí o postiženého a postiženého odkazovat s rentou až na dobu, kdy mu solidární okolí vypoví bezplatnou pomoc. Protože renta nahrazuje majetkovou újmu (skutečnou škodu dle ustanovení § 442 odst. 1 občanského zákoníku), neuplatní se ustanovení § 449 odst. 3 občanského zákoníku, ale je dána aktivní legitimace postiženého, a to od počátku bez ohledu na to, zda o něj někdo zdarma pečuje či nikoli. Je však třeba zdůraznit, že tento nárok je situován do podmínek výrazné nesoběstačnosti poškozeného v základních úkonech osobní obsluhy a péče o domácnost, v nichž by přenesení zátěže na osoby blízké představovalo nadměrné břemeno přesahující rámec rozumné a snesitelné solidarity“. Výše uvedené lze vztáhnout i na věc stěžovatelky, která v žalobě (respektive v rozšíření žaloby ze dne 17. 6. 2004) nárok na rentu ve výši 4075 Kč měsíčně uplatnila.

28. Na základě shora uvedeného Ústavní soud ústavní stížnosti stěžovatelky vyhověl a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2013, č. j. 21 Co 190/2012 – 474, rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 6. 3. 2012, č. j. 16 C 477/2003-409, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, č. j. 25 Cdo 2166/2010 – 369, zrušil podle ustanovení § 82 odst. 3 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů. Bude na dovolacím soudu, aby v novém řízení posoudil věc ve světle závazného právního názoru Ústavního soudu, zejména pokud jde o otázku promlčení mimořádného odškodnění a přiměřenosti jeho výše.
29. V usnesení ze dne ze dne 29. 8. 2013, č. j. 25 Cdo 1704/2013-516 se Nejvyšší soud nyní projednávanou věcí meritorně nezabýval z důvodu nepřipustnosti dovolání ze zákonného důvodu, proto právo stěžovatelky na spravedlivý proces nemohl porušit. Ústavní soud však přesto citované usnesení zrušil, protože jeho existence by při zrušení jemu předcházejících rozhodnutí - na která přitom procesně navazovalo - postrádala rozumný smysl.

Poučení: Proti nálezů Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 22. května 2014

Kateřina Šimáčková
předsedkyně senátu